

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: —
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Polónyi—Lengyel-ügy.

Debrecen, május 1.

Magyarország az első azon országok között, ahol — botrányok útján tehet hírnévre szert az ember. És az a fajta az embereknek, akik ilyen, elég könnyű és elég olcsó módon jutnak a hírnévre, mindig esőtől akadnak a mi szép honunkban, sőt ez a korszak mintha ezeknek az embereknek számára jött volna el, mintha ez a korszellem annak a bizonyos botrány hajbászásnak a miazmáit hordaná magában.

Évtizedek óta nem zavarta meg a közét különben sem csendes tükrü felszínét úgy pör, mint a híres Polónyi—Lengyel-pör, melynek most folyik az esküdtszéki főtárgyalása. Nem hisszük, hogy volna ember, aki nem ismerné legalább nagy vonásaiban az ügyet. A lényeg ez: Lengyel Zoltán, aki egy kicsit ügyvéd, egy kicsit képviselő és egy kicsit nagyon hiu ember, nekirontott Polónyi Géza akkori igazságügyminiszternek és egy megdicsőült pillanatában azt a világraszóló kijelentést tette, hogy ezt az embert, már mint Polónyit, tönkre fogja tenni. És hajrá! Megindult a vadászat, a hajtóvadászat a nemes vadra.

Azóta nagyon sokat el kellett nyelnie Polónyi Gézának. Hogy mi igaz, mi nem igaz a vádakból, melyekkel Lengyel Zoltán a mély gyűlölet ádáz vakságával rontott a Polónyi személyének, becsületének, magán- és közéleti szereplésének, azt a most folyó főtárgyalás fogja kideríteni — ha ugyan kifogja deríteni.

De érdekes és nehezen érthető ez a Lengyel Zoltán. Azt mondja, hogy az egész ellenséges viszony, mely közte és Polónyi között fennáll, tisztán politikai küzdelem eredménye. Hogy ő a gyűlöletet nem ismeri. Hát ezt nem tudjuk megérteni. Mert ha tényleg úgy van, a hogy Lengyel állítja, hogy t. i. az egész hajszája csak politikai ellenszenv eredménye, akkor Lengyel ezzel a kijelentéssel megmondta magát fölött az ítéletet. Mert mi köze a

politikai meggyőződések különbözőségének valaki, vagy valakik magánügyeihez, magánéletéhez? Ha valaki nem balpárti, mint Lengyel Zoltán ur, azért mindjárt a gyomrán kell taposni annak az embernek? Ez a most folyó pör, nemcsak fájdalmas tanulságul szolgál a tökéletesen megromlott sajtó fékezhetetlen garázdalkodására, hanem eklatáns megvilágítója a Lengyel Zoltán egyéniségének, akit minden tétében a nagyravágyas, az öntetszelgés, a népszerűség után való túlekedés vezet, párosulva azzal a rövidlátással, mely azoknál az emberekkel van meg, akik szeretnének nagy emberek lenni, de nincs meg bennük a dispozició, nincs hivatottság, nincs elég szellemi előkelőség és karakter, amiknek hiányában üres, kapkodó dilettánsok csupán a nagyság utáni túlekedésben.

Ez a felfogás lassan-lassan megkezd erősödni Lengyel Zoltán egyéniségéről a magyar közvéleményben. Józan gondolkodású, komoly ember, aki ad valamit a mások becsületére, aki nem sárnak nézi a mások tisztességét, melybe akármi-lyen otromba lábbelivel bele lehet lépni, az nem kovácsol fegyvert senki ellen tisztán politikai meggyőződésbeli különbségekből. — Egész bizonyosan megállapítható tehát, hogy Lengyelnek a Polónyi ellen indított hajszájában az ő kielégíthetetlen hiúsága és mély gyűlölete voltak a vezető fonalai.

Bizonyos annyi, hogy az egész ország élénk figyelemmel kíséri a híres pör főtárgyalásának folyását. Most még legkevésbé lehet tudni, hogy kinek ad igazságot Justitia. — De ha beigazolódik a vádak alapatlansága és rá sütik Lengyelre az oknélküli rágalmozás bélyegét akkor a legokosabb amit tehet az, hogy szépen visszavonul „jóforgalmu” irodájának tapétás négy fala közé s békét hágy a politikának, amely neki, úgy látszik, eddig csak arra volt jó politikai ellenszenvből, hogy privát bosszuját kielégíthesse.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 30.

Justh Gyula elnököl az ülésen. A megnyitás után bemutatja Hencz Károly levelét, amelyben jegyzői tisztről lemond.

Az irományok beterjesztése után következik a napirend, a bizottságok megválasztása.

Titkos szavazással névszerint kétszer szavaztak, ami két óra hosszat tartott el. Delben hirdették ki az eredményt, mely szerint az összes bizottságok a hivatalos jelöltekkel választották meg.

A bizottságok közül Thaly Kálmán képviselőket a véderő-bizottságba, Bakonyi Samu dr. városunk II. kerületi képviselőjét az igazságügyi és véderő-bizottságba és Szabó Kálmánt Debrecen III. kerületének képviselőjét a pénzügyi és közgazdasági bizottságba választotta be a képviselőház.

A bíráló és összeférhetlenségi bizottság tagjai tennék le most az esküt, de nagyon kevesen vannak közülük jelen. A többi a következő ülésen tesz esküt.

Következik ezután az osztályok kisorsolása.

A debreceni közöskonyha feloszlik.

— Nyolcezer korona deficit.

— Viharos közgyűlés.

— Hol a hiba?

— május 1.

(Saját tudósítónktól.) Még emlékezünk arra a lelkesedésre, amellyel félévvel ezelőtt megalakították a debreceni közös konyhát. A közös konyha tagjait a szövetkezésre azon gazdasági előny vezette, amelyet bizony remélhettek ettől az intézménytől, amely természeténél, szervezeténél fogva hivatott arra, hogy tetemes megtakarítást biztosítson tagjainak. És mégis tegnap eléállott az a csodálatos dolog, hogy a közös konyha tagjai kimondták a feloszlást, mert a kollektív háztartás felosztandó alatt mintegy nyolcezer korona deficithez vezetett.

Ha a debreceni közöskonyha fiaskójának okát keressük, tévedés azt az intézményben keresni. Ebben a tévedésbe esett a tegnapi közgyűlés többsége, mely az eléállott deficit miatt ezen intézmény ellen fordult, holott azt a közöskonyha helytelen vezetése, rossz gazdálkodása okozta, ami különösen az első hónapi működésre mondható el, amely

Tavaszi cipő különlegességekben **ELFENBEIN és KLEIN**

nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhetők be.

cipőüzletében. A nagytőzsde mellett.

helytelen működés folytán állott elő a deficit.

És a tegnapi közgyűlésen egy csoport — előttünk érthetetlen módon — viharos gyűlést rögtönzött és megtámadta az új vezetőséget a (régie elhagyta a bajban a közös konyhát) és azokat a tagokat, akik az ügyek tisztázásán fáradoztak, holott a közgyűlés csak maga magát okolhatja, mert a régi vezetőségnek megadta a felmentést, mielőtt az a részletes elszámolásokat beterjesztette volna.

A felmentés megadása után pedig, amint azt az új elnökség panaszoja a régi igazgatóságnak kisebb gondja is nagyobb annál, hogy az elszámolásokat beterjessze, állandó zavarban tartva ezáltal a közös konyha vezetőségét, amely nem tud tiszta képet adni a közös konyha állapotáról.

A tegnapi közgyűlés husz szóval tizen-négy ellenében kimondta a feloszlást. De úgy halljuk, hogy mindennek dacára a közös konyhának vagy 30—40 tagja újra megfogja alakítani a kollektív háztartást, mert belátják, hogy az eddigi működés eredménytelenségének a helytelen vezetés, rossz gazdálkodás volt az oka és nem a közös konyha intézménye. Kétségtelen, hogy a helyes álláspontnak az felel meg, mert minden gazdaságosan vezetett közös konyha kitűnően prosperál.

A közgyűlés.

A közös konyha tagjainak közgyűlése tegnap délután fél öt órákor kezdődött a városháza közgyűlési termében.

Laczkó Károly elnök nyitotta meg az ülést, aki előterjesztette, hogy szomorúan végződött az első ciklus, mert 8000 korona deficitel záródott. Most afelett kell a közgyűlésnek döntenie, hogy feloszlata-e, vagy továbbra is fenn akarja tartani a közös konyhát.

A kérdés felett hosszas szenvedelmes vita keletkezett.

Gáthy Bálint dr. előadja, hogy a deficit legnagyobb részét az okozta, hogy a régi igazgatóság a berendezések árát nem fizette ki a tagok által felszerelésre befizetett 40—40 korona összegből. A régi igazgatóság azonban már kint van minden felelősség alól, mert a közgyűlés felmentette volt, mielőtt az igazgatóság elszámolt volna. Nem is számolt el még ma sem, dacára, hogy számtalanszor sürgeték őket. A deficit még az első hónapban keletkezett, dacára, hogy akkor 16 ezer korona volt a bevétel. Javasolja, kötelezzék az elnökséget arra, hogy záros határidő alatt szerezzék be az előző vezetőségtől az adatakat s számoljon el azzal. Az előző vezetőségtől gavaléria dolog az, hogy elszámoljon.

Bíró Géza szerint nincs más hátra, mint a felszámoló bizottságot megválasztani. Zárják be már ma este a közös konyhát.

Több hozzászólás után a közgyűlés elfogadta Gáthy indítványát.

Ezután elnök felszólította a közgyűlést, nyilatkozzék, fent akarja-e tartani a közös konyhát, vagy nem.

Gáthy Bálint előadja, hogy a deficitet így is, úgy is meg kell fizetni a szövekezet tagjainak a reájok eső hányad arányában. Celszerűnek tartaná, ha hat hónapra továbbra is fentartanak a közös konyhát s a tagok ez idő alatt havonként 10 koronával többet fizetnének, de ezen 10 koronát kizárólag a deficit eltüntetésére fordíthatná az igazgatóság.

Az indítvány folytán szenvedélyes hangú vita keletkezett, mely azzal végződött, hogy a közgyűlés 20 szóval 14 szó ellenében kimondta a közös konyha feloszlását.

A leleplezett darabontszerkesztő.

Székely Imre sajtópöre.

A főtárgyalást befejezték.

— április 30.

A Székely Imre ellen indított sajtópör tegnapi befező tárgyalásáról tudósítónk a következőket adja:

Az elnök megnyitja az ülést. Mindjárt indítványt kér, hogy a főmagánvádlótól, Márton Imrétől kivegyék e az esküt.

Ennek megtörténte előtt Márton Imre rövid előterjesztést tesz arra az állítólagos körülményre, hogy a presbyter választásnál önkényűleg hagyta volna ki a jelöltek névsorából Márk Endre nevét. Szavazó lapokat, választási listákat csatol be arra nézve, hogy Márk Endrét a közvélemény nyomása alatt hagyta ki a jelölő bizottság a jelöléseknél.

Révy Nándor dr. tiltakozik az ellen, hogy a becsatolt iratok, mint bizonyítékok alkalmaztassanak. Ellenben ugyanerre a körülményre nézve kihallgattatni kéri Juhász Ignác és Bacsó Dezsőt.

Elnök konstatálja, hogy a becsatolt választási listán ceruzával a következő felírás van: „A tett változtatásokat tudomásul veszem Juhász, Ignác Bacsó Dezső.”

Dr. Kőrösi Kálmán: Ezek a kétségbevonhatatlan aláírások azt bizonyítják, hogy Márton Imre nem önkényűleg járt el. Tehát felesleges kihallgatni a védelem által most bejelentett újabb tanukat. De ha ezt a bíróság elrendeli, abban az esetben kéri beidézni Kecskés Istvánt.

Az elnök indítványt kér a többi iratok s becsatolt hírlapi közlemények stb. felolvasására nézve.

Ennek megtörténte után a bíróság végzést hozott, mely szerint az összes iratok felolvasatnak oly mértékben, mint azt a felek kívánták. Az iratok felolvasása az egész délelőtti igénybe vette, de bizonyította, hogy a vádlott ragalmának abszolúte semmi alapja nincs.

Az elnök jelenti, hogy a várostól még nem érkeztek be az alkotmányvédő bizottság iratai.

Dr. Kőrösi Kálmán, hogy a bíróság munkáját megkönnyítse, rendelkezésre bocsájta az alkotmányvédő bizottságnak a közgyűléshez intézett jelentését. Kéri azt felolvasni még délelőtt és délután, ha addig a bizottság többi iratai megérkeznek, lehet folytatni az ügyre vonatkozó felolvasásokat.

Révy Nándor ezt ellenzi.

Székely Imre kéri Kovács József polgármester kihallgatását, amit azonban dr. Kőrösi Kálmán nem tart szükségesnek.

A bíróság erre nézve felfüggesztette határozatát mindaddig míg az alkotmányvédő bizottság iratai beérkeznek. Az elnök pedig a tárgyalást felfüggesztette és folytatást délután fél négy órára tűzte ki.

Délután.

Délutánra a védelem egy újabb trükk-ről gondoskodott. Székely Imre asztalán egy kecskakomany hírlap kötet fekszik. — Azt mondják, hogy a nem kevesebb, mint 20—25 kötetet betűről-betűre felakarja olvasni. A titkos hírlapokétek a „Debreceni Reggeli Ujság” és a „Dongo” példányaiából állanak és nagy halmaza látára mosolyognak az emberek.

A tárgyalást egyébként délután 4 órákor nyitotta meg az elnök, ki egyidejűleg jelentette, hogy a polgármester beküldte az alkotmányvédő bizottság jelentését. — Ezzel kapcsolatban a bíróság oly végzést hozott, hogy Kovács József polgármester kihallgatását nem eszközi, a polgármester által beterjesztett s az alkotmányvédő-bizottság jelentéséről szóló közgyűlési határozatot felolvasatni rendeli. Az alkotmányvédő-bizottság többi iratainak, jegyzőkönyveinek beszerzésére azonban semmiféle intézkedést nem tesz, mert a polgármester nem terjesztette be azokat, mivel azok általa titkos iratoknak nyilvánítottak.

A törvényszék végzésében Kőrösi Kálmán megnyugodott, míg Révy Nándor ellene semmiségi panasszal élt.

Ezután Bernáth bíró felolvasta az alkotmányvédő bizottság jelentéséről szóló törvényhatósági bizottsági jegyzőkönyvi kivonatot. A jelentés részletesen és hosszan beszámol azokról a ténykedésekről, azon erőlyes és hazafias, a törvényre támaszkodó eljárásról és működéséről, melyet az alkotmány védelmezésében hosszú és nehéz hónapok alatt kifejtett. Szól a jelentés arról is, hogy a tisztviselők ellentámasztási képességének és jóllétének megvédésére 110 ezer koronát helyezték letétbe, segélyezték a törvénytelenül behívott póttartalékosok családtagjait stb. stb. És általában oly messze menő tevékenységet fejtettek ki, amely még így a jelentés holtbetűjéből is kisugárzik.

A jelentés nagy hatást gyakorolt az esküdtekre és a hallgatóságára. Ebből a jelentésből a felolvasás alatt kitűnt annak a rágalmának a képessége, mintha az alkotmányvédő-bizottság tagjai, ezek sorában a főmagánvádlók leszerelték volna a törvénytelen hatalommal szemben.

A felolvasás megtörténte után a főmagánvádlók képviselőjének, dr. Kőrösi Kálmánnak indítványa folytán Márton Imrét és dr. Varga Lajost megeskették.

Majd a kérdések megszövegezésére került a sor. Összesen nyolc kérdést intéztek az esküdtekhez.

Ezután következett dr. Kőrösi Kálmán vádbeszéde.

A vádbeszéd.

Tisztelt esküdtbiróság! Hallották Önök az inkriminált cikk tartalmát? Az abban megbízóimmal szemben felhasznált vádaknak nagysága, sokasága, rettenetessége egyaránt gondolkozóba ejtett bennünket úgy a támadók, mint a megtámadottak lelki világát illetőleg. Ki és mi lehet az, aki így támad? És így rettenetes s irozatos vádak halmaza egymásra: s kik és milyen emberek lehetnek azok, kik így támadtattak?

Márton Imre egy régi és jóforgalmu irodának a megalapítója, a református egyház presbyteriumának tagja, ugyanezen egyháznak ügyésze, a város biz. közgyűlésének tagja — mondhatni egyik irányító és legfelkésztebb tagja — és a függetlenségi párt elnöke.

Dr. Varga Lajos a ref. egyháznál, a városnál és a függetlenségi pártnál tölt be igen előkelő tisztségeket. Amint méltóztatnak tudni, pártja annak idején igen erős küzdelmet vitt fel érte, hogy a parlamentbe mint képviselőt bejuttassa. Főszerkesztője a „Debrecen” napilapnak. Szóval Debrecen város társadalmi életében, annak közbizalmából mindketten igen előkelő szerepet töltenek be.

Márton Imre és dr. Varga Lajos ezen közbizalom folytán nyert tisztségeiket hosszú időn át anélkül töltötték be, hogy az ellen bárkinek is panasza lett volna. Hiszen lehetnek, talán voltak is olyanok, akik működésükkel nem voltak megelégedve. Talán voltak, akik azt gondolták, hogy mások nagyobb képességgel, gondossággal és nagyobb lelkiismeretességgel töltötték volna be ezen tisztségeket. Lehet, mert hiszen ki az, aki köztisztségét mindenkinek megelégedésére tud betölteni? Bizonyos azonban az, hogy egyéni Márton Imrének és dr. Varga Lajosnak egyéni korrektsége ellen soha egyetlen egy szó sem tetetett egészen addig, míg Debrecenben a Székely Imre lapja, a D. R. U. meg nem jelent.

Azok a támadások, amelyeket a D. R. U.-ban naponként olvastunk, azok a támadások nem voltak tárgyilagosaok, nem objektív hangúak voltak, hanem az áskálódásnak, gyalázkodásnak szízlófele variációjában jelentek meg. Tenorja, alaphangja mindig egyik cikknek az volt, hogy ezen emberek, mint Márton Imre és dr. Varga Lajos nem tisztességesek, mert köztisztségeiket magánérdekeik kielégítésére használják fel. A hang, a modor, amelyen ez a téma előadatott, az olyan, hogy én azt reprodukálni, ismételni teljesen képtelen vagyok, az én egyszerű szóbőségem sokkal szegényebb, semhogy azokat így hirtelen ismételni tudnám. De nem is akarom. Nem is tudom jellemezni azokat másképpen, csak annyit tudok mondani, hogy azoknak a vádaknak a tartalma — melyek ügyfeleim ellen vannak szórván — semmi egyéb, mint piszok, piszok és piszok.

Hanem tisztelt esküdt uraim, Székely Imre azt mondja, hogy neki ezekhez joga volt, mert ő hírlapíró, a közérdeket szolgáló és az igazságot kutató hírlapíró.

Hírlapíró. Alljunk meg kissé ennél a szónál! Mi az a hírlapíró? A hírlapíró a társadalom bírja. A hírlapírás nem hivatal, hanem hivatás, nem kvalifikáció kell hozzá, hanem kvalitás, önelhatározás és ambíció. Megfelel rá, képes rá mindenki.

Azt is mondják, hogy a sajtó nagyhatalom. Nincsen szuronya, csak a pennák gyenge hegye, mégis nagyhatalom. Nincsen hadserege, csak a betűk olomkatonái, mégis nagyhatalom. Nincsen területe, nincsen birodalma, mégis nagyhatalom.

Egészséges irányzatú társadalom ezt a nagyhatalmat csak a legkiválóbbak kezében tűrheti meg. Hisz a dolog természetében van az, hogy aki a társadalom megbíráására, a közélet férfainak és tetteinek megbíráására vállalkozik, annak tudásának, erkölcsének, tapintatának, képzettségének és sok más erkölcsi érték birtokosságának kell lennie. Legalább az ideális szempont ezt kívánja.

Ki az a Székely Imre?

En is méltán kérdezhetem hát, ki is az a Székely Imre? Ki az a merész hírlapíró, ki az ismeretlenség homályából előáll és magát elevenek és holtak bírójává teszi. Felteszem azt a kérdést, hogy igazat irt-e? Mert azok a magasabb kellek melyeknek az ideális felfogás szerint meg kellett volna lenniük, ezek a kvalitások a gyakorlatban hiányozhatnak, de egynek azonban nem szabad hiányozni és ez az igazság-szeretet.

Az imént azt mondtam, hogy a hírlapíró a társadalom bírja. Ha bírő pedig akkor igazságosnak kell lennie. Önöknek is esküdt uraim az igazságot kell megmondani. Hogy ezt tehessék a tövénynek mennyi formáságai szerint kell eljárniuk, hogy az emberi lehetőség szerint igazságosan hozzassanak ítéletet. Hát még a hírlapírásban, mennyi igazságszeretetnek kell lenni, aki nem befejezett, hanem befejezetlen ügyekben, a dúló társadalmi viharok között itélkezik, felelősség, megbízás, ellenőrzés nélkül! Mily igazságszeretet kell ide!

Hát még az oly hírlapírásban mint Székely Imre, aki a közélet legtisztább alakjaira, a társadalom bözbizalmából oly megtisztelő tisztességeket viselő férfiakra veti rá magát, hátha ezt még olyan hangon teszi meg mint Székely Imre tette Márton Imréékkel szemben! Mériük meg tehát Székely Imrét az igazság mérlegével. Pontos mérlegünk van hozzá: annyi hírlapírói igazság szeretet van benne, mint amennyit állításában igazolni tud?

Hát vegyük sorra bizonyítékait: Mielőtt azonban ezt tesszük szükségesnek tartom, hogy feltárjuk annak a nyomdának alapítási történetét, amelyben Székely lapját nyomják. Két szempont vezérelt itten: egyrészt mert ily módon világot vehettek a védelem tanuinak elfogultságára, másrészt, mert hátterét képezi ennek a nyomdának a története, ennek az egész sajtóhadjáratnak.

A D. R. U. nyomdája.

Amint említettem a hírlapírásához sok minden kellék szükséges, de legeső, sorban nyomda. Ehhez pedig viszont anyagi készség kell, amellyel Székely Imre nem rendelkezett. Debrecen város társadalmából akadnak férfiak, kik vállalkoztak arra, hogy Székely Imrének nyomdát vesznek. Felvettek 5 ezer koronát közös váltóra, illetve ezen váltónak leszámítolása után megszerezték a Ruzicska-féle nyomdát oly feltétel mellett, hogy Székely Imre tartozik a nyomdát heti 25 korona bért fizetni, mert ha ezt tenni elmulasztaná, ezen férfiak jogosítva lennének a nyomdát bármikor visszavenni.

A tanuvallomásokból tudjuk, hogy Székely Imre kötelezettségének soha eleget nem tett, ennek dacára a nyomdahasználatát soha el nem vették tőle. Azért mert nagyon meg voltak elégedve azzal az irányzattal, — a melyet a D. R. U. folytat. Hogy t. i. ez a lap Márton Imre ellen folytonos kirohanásokat folytat, s ezáltal nagyon megfizetve látják a nyomda ellenértékét.

Nem tartom szükségesnek azokat a férfiakat, hisz ugyanis tudjuk, hogy köztük vol-

tak Jánosi Zoltán, Márk Endre, Révy Nándor, Ferenczy Gyula, míg a többiek rábeszéléssel vették arra, hogy a nyomdát fenn tartassák.

Székely Imre nyomatta a lapot ingyen nyomdában s az a körülmény, hogy a nyomdának birtokában volt, azt a látszatot keltette, hogy Székely Imre a tulajdonos, mert a szerződés nem volt nyilvános. Ennek következtében hitelleztek Székely Imrének a gyárosok, papíri, festéket s mindenféle anyagot s mikor nem fizetett lefoglalták a nyomdát. Ekkor aztán elvállalták az igazi tulajdonosok és kiigényelték a nyomdát. Ezeknek az igénypereknek irataiból ismerem az egész történetet.

Erkölcsei szempontból, azt hiszem, férne ezekhez az igényperekhez szó, de ide csak az tartozik, hogy mikor Székely Imrének rettenetes támadásaira megindult a sajtópör és mikor a valódiság kebizonyításáról volt szó, akkor ezek a férfiak előállanak, mint főtanuk és azt mondják, hogy itt vannak a bizonyítékok, itt a mi vallomásaink. Ehhez van nekem szavam: tisztelt esküdtbíró! Tiltakozom az ellen, hogy ezek a tanuvallomások bizonyítékoknak tekintessenek. Nem mondom hogy akár Jánosi, akár Márk Endre olyat mondtak, amit valótlannak tudtak; hanem azt mondom, hogy igazi, elfogulatlan vallomást tenni nem is voltak képesek, hisz a gyűlöletnek oly mélytelen foka vezeti őket, amelynek jelét adták itt is. Ez az, mely nem teszi őket képessé arra, hogy itt elfogulatlanul vallomást tehessenek. Hisz nem is annyira tényekről, mint inkább „ezt mondják-ról“ „azt mondják-ról“ van szó.

Székely Imre és a Ganz gyár.

Hiszen, hogy mennyire elfogultak voltak, ennek bizonyosságára elég az amit itt Jánosi Zoltán mondott. Aki ugyanis azt a vallomást tette, hogy Székely Imre annyira önállóan vezeti lapját, hogy még azoknak a cikkeit is visszautasította, kik lapját fentartották, így a Jánosi egyes cikkeit is. Ez mutatja, hogy még Jánosi is azt hitte, hogy Székely Imre oly független gondolkodású ember, annyira érzékeny a maga szerkesztői függetlenségére, hogy ezt még vele, jöltevével szemben is érvényesítette. Persze Jánosi Zoltán nem tudta, hogy ezeket a cikkeket, melyek a világitásról szóltak, Székely Imre azért nem adta, mert a Ganz gyárnak lapját eladta nagy pénzért. Majd ezt is bizonyítani fogjuk, mint a darabont pénzek történetét.

Székely és Márk Endre.

Ismerjük azokat a támadásokat, melyeket Székely Imre Márk Endre ellen indított, amikor Székely Imre gyalázkodásban, piszkolódásban még sokkal messzebb ment, mint most. És Márk Endre ezekért a dolgokért soha elégtételt nem vett, sőt ugyanezen Székely Imrének, aki őt oly borzasztó meghurcoltatásban részesítette, ingyen nyomdát adott s ezt a nyomdát még akkor sem vette vissza, mikor Székely Imre kötelezettségeit sem teljesítette. Ebből az következik, hogy ha Márk Endre Székely Imrével szemben ily előzmények után nem lépett fel, akkor Márton Imre és Varga Lajos ellen oly gyűlölettel viseltetik, amelyek képtelenné teszik őt arra, hogy ebben az ügyben független vallomást tehessen.

Láttuk az egész bizonyítás folyamata alatt, hogy az ügynek szálai mind Márk Endre irodájából indulnak ki, amint láttuk, Eröss Lajos ott hallott panaszokat Márton Imre ténykedése ellen, Eröss Lajos szintén onnan veszi tudomását.

Tehát mindenki odajárt, mindenki ott panaszkodik, sajtáságos, hogy éppen csak Márk Endrénél. Márk Endre sohasem látta Márton Imre tarifáit, de azért minden további nélkül hitelt adott a panaszoknak, melyeket ő maga továbbított aztán. Beszéltek ezt, beszéltek azt, szóval az egész dolog pletykaság, mely tödítve megy tovább, amely aztán bekerül abba a hírlapba, amelyet Márk Endréék tartanak fön, amelynek hasábjain aztán kiírják vastag betűkkel, hogy Márton Imre visszaél ügyésszi állásával. Így kerültek ki azok az irtózatos támadások, innen származik a „dupla kréta“, a „feneketlen zseb“ rágalmozó bombasztja.

Hanem képzeljék magukat esküdt uraim

a megtámadottak helyébe. Képzeljék el, minthogyha önökkel foglalkoznának hét éven át oly gyalázkodó s rágalmozó cikkekből, mint amilyenekkel Székely Imre foglalkozott Márton Imréekkel. Mert hiszen gondolják meg, hogy akadhat egy ilyen nagy városban, mint Debrecen, száz és száz, ezer és ezer ember, ki a rágalmozóknak hitelt ad. De vegyük sorra a rágalmozókat.

Hosszasabban foglalkozik aztán dr. Körösi beszédében a rágalmozó pontjaival, melyekről kimutatja, hogy azoknak bizonyítását Székely Imre vagy megsemmisítette, vagy hogyha meg is kísérelte, a tanuk vallomásaik által éppen nem bizonyítottak semmit. Inkriminált cikk egyik részében azt írta Székely Imre, hogy:

„Azonban nemcsak az egyházat, hanem a pártelnökséget is üzletnek tekinti ez a csirke agyvelejű fiskális. Debrecen becsületes, független érzelmi polgárságát megtéveszti, pártelnöki hatalmát és befolyását pedig önző anyagi jövedelmet biztosító célokra használja fel, undorító, gonosz módon.“ — A rágalmozó tényét bizonyítani nem tudták. Nem kívánja hangsúlyozni, hogy a vádolt ily kifejezést mert használta: „csirke agyvelejű fiskális“, nem akar ebből terhelő adatot kovácsolni, hanem, hogy Székely Imre ezt a kifejezést használta, aknázza ki a védelem — enyhítő körülményül.

Miután dr. Körösi egymásután kimutatja az inkriminált cikk állításainak tarthatatlanságát — így folytatja:

Ki a darabont?

— Szándékosan hagyom utoljára azt a rágalmozót, melyet Székely Imre így irt meg lapjában Mártonékról:

„Azt írják ezek a himpellérek, hogy én a Kristóffy előszobájában jártam, — ők Kristóffynak kedves dolgok cselekedtek a le szereléssel. Csak azt szeretném tudni, hogy Kristóffy mivel jutalmazta meg őket.“

— Szándékosan hagyom ezt utoljára azért, mert ezekkel a kifejezésekkel Székely Imre egyenesen hazáruoloknak nyilvánította védenőimet. Ez pedig az én fogalmam szerint minden emberi rossznak összefoglalata. És hogy állunk erre nézve a bizonyítékokkal? Az bizonyult-e be, hogy Márton Imre vagy dr. Varga Lajos vétettek hazájuk ellen, avagy pedig ellenkezőleg az, hogy Székely Imre volt az, aki hazája ellen vétett. — En ez utóbbit látom bebizonyítva. Az én ítéletem szerint az a tettettett tagadás nem használ semmit.

Mikor Ábrányi Kornél azokat a való, írott bizonyítékokat, azokat a leveleket kivette a zsebéből és Székely Imre elé tárta, emlékezzenek csak vissza esküdt uraim, azokat a leveleket nézte egy darabig és aztán olyan lassan, hogy alig hallatszott, csak a foga között annyit tudott kimondani: „Nem én irtam“. Hát én nem vindikálom magamnak azt a tehetséget, hogy a szivekbe és vesekbe be tudok látni, de mégis merem állítani, hogy ha egy ember elé oly súlyosan kompromittáló bizonyítékokat tesznek, mint amilyeneket Ábrányi Kornél tett Székely Imre elé és ezek valótlank, hamisak, akkor az nem úgy fogja azoknak valódiságát megtagadni, mint Székely Imre tette.

Székely Imre levelei.

De különben is hiába tagad. En megengedem, hogy úgy van, hogy a két első levél nem tőle származik. Hát nem tőle származik, nem az ő kezétől. Talán ekkor még óvatos volt, talán félt, hogy kitudódik a dolog. Lehet, hogy valakinek lediktálta, talán elferdített irással írta, mert hiszen akkor még nem tudta, hogy megfogja-e kapni a darabont kormánytól amit kért! A harmadik levél, amit az a legteljesebb bizonyossággal megállapított, Székely Imre kezétől származik. Különben is a két első levél és a harmadik levél között tartalmi összefüggés van. A két első levél Debrecenben kelt. Az első levélben azt mondja, hogy „27-én felmegyek Budapestre és az ügyet személyesen fogom elintézni“. A harmadik levél már Budapestre kelt s ennek tartalmából kitűnik, hogy annak megírása előtt már a sajtófonókkal, Vészivel tanácskozott, de még volt valami eligazítási valója és erre vonatkozólag intézte a levelet Vészéhez. Ekkor már

nem volt annyira óvatos, kénytelen volt a maga kezével írni s ezzel árulója lett magának.

De hát nem is szükséges azzal foglalkozni, hogy tőle származnak-e a levelek. Ott van Naszády levele, az legteljesebb bizonyíték. Azt már senkisésem tagadta, hogy az a levél Naszádytól származik, azt sem tagadhatja Székely Imre, hogy Naszádyval összeköttetése volt. Mert hiszen miért nem írta énólam, vagy másol, hogy velünk összeköttetése volt. És Székely Imre nem tagadta hogy Naszádtól származik a levél, csak azt tagadta, hogy összeköttetése volt Naszádyval s az az érdekes, hogy mégsem hivatkozott Naszádyra, hogy vele ezt igazolja. Én meg teherem volna azt, hogy Naszádyt ide idéztesse, hogy tegyen ő tanu vallomást arról, hogy volt-e érintkezése Székely Imrével, de szándéko-an nem tettem. Nem tettem pedig azért, mert nem akartam itt ezen a helyen spektakulomot csinálni. Nem akartam, hogy Székely Imréről ezen a helyen állítsam a bizonyítványt. Nem akartam, hogy itt önök előtt aljon az a két ember, akik korban, névben, származásban, felfogásban, társadalmi hivatásban, műveltségben, vagyoni helyzetben és sok-sok minden másban oly távol állanak egymástól, de akiket a házról való megfeleltetésben ugyanazon indok vezetett.

Vészi József cenzurája.

Ott van a bizonyítékok között a debreceni Reggeli Ujságnak az a száma, amelynek egyik közleményét Vészi József sajtótőnök kifogásolt, alahuzott, amelyhez Bakonyi Samu és Ábrányi Kornél vallomása szerint Vészi azt a megjegyzést írta: Igazolásra felszólítottat. Nem én kaptam az igazolásra felszólító levelet Vészitől. Másnak se igen kézbesíthette a posta, mint Székely Imrének, de hát ő tagadja, mint mindent. És mikor ezt teszi, csak következetes akar lenni azon kijelentéséhez, melyet Bakonyi Samuhoz intézett, mikor azt mondotta, hogy lefogja tagadni ezen levelek valóságát, hogy ha azokat beszoigáltatják.

De hogy büntösek érzi magát, erre nekem egyéb bizonyítékom is van. Emlékezzünk csak vissza Somogyi Pál vallomására. Ugyanezen sajtópör első főtárgyalásán ugyan is én már hivatkoztam arra, hogy tudjuk Székely Imrének a darabont kormányval való összeköttetését bizonyítani. Ekkor történt, hogy Székely Imre Somogyi Pál útján ezt üzenie Maron Imrének, hogy tetleg inzulálai fogja, hogy ha ezeket a darabont-pénzekre vonatkozó bizonyítékokat nyilvánosságra meri hozni.

„Édesanyam emlékére“.

És én még ennél többet is tudok. Hogy amikor én ezekre a bizonyítékokra hivatkoztam, azt mondám az egyik helyi lap szerkesztőjének, Than Gyulának: remélem és elvárom, hogy azokat a bizonyítékokat, melyre ezen tárgyalás alkalmával hivatkoztunk, — egészen tárgyilagosan fogja a lapja közönségének tudtára adni.

Erre Than Gyula azt felelte: tudja, hogy neki ez hírlapírói kötelessége volna, de nem teheti meg, hogy közlétegye, mert Székely Imre ő előtte megesküdött edesanyja emlékére, hogy azokból egy szó sem igaz.

Székely Imre azt írta lapjában, hogy azokat, akik őt azzal vádolják, hogy a darabontokkal paktált — mindaddig gazembereknek tartja, míg ezen állításokat be nem bizonyítják.

Én hosszú időn át Székely ezen kijelentését magamra is érttettem és vettem, de most már úgy hiszem nem szükséges ezt annyira tragikusan venni, mert úgy hiszem, hogy a tárgyalás eredményéhez képest most már Székely sem tart minket gazembereknek, mert bizonyára jobb véleménnyel van rólunk.

De mivel vedekezik Székely a házárulás vádjá ellen. Idepakol a bíróság elé egy egész gula hírlapkötet lapjai példányából, hogy „találunk-e egy sort is azokban, amelylyel a darabont kormányt szolgálta? Hát én megengdem, hogy nem dicsőítette Kristóffykat, mert hiszen nem oly regen történtek ezek a dolgok, ismerjük az akkori hangulatot, hiszen ha ezt tette, már akkor lehet-

lenné tette volna magát Debrecenben. Az akkori kormányt támogatni nem lehetett csak támadni. Támadta is talán erősen is, de ugyanakkor még jobban, sokkal erősebben támadta azokat a férfiakat, kik ezen kormány ellen a nemzeti ellenállás ügyét vezették. Ezeket az embereket lejárattai, compromitálni, a polgáriarsuk bizalmát tőlük elrabolni, — volt az a cél, melyet a Székely Imre lapja szolgál, ez volt a szöigalat Kristóffyéknek. Hanem ezt a kétszínű politikát megsemmisítettem, hogy el ne árulja magát. Kiténik ez abból, hogy nem állította lapjában Naszády figyelmét felhívni arra, hogy a ha alom által feloszlatott alkotmányvédő bizottság hol és mikor tartotta üléseit titokban. Ugyan ő volt az aki felhívta lapjában a tisztviselőket arra, hogy ne engedelmesskedjenek az alkotmányvédő bizottság azon felhívásának, mely szerint nem szabad megjelenniük a királybiztos által összehívandó közgyűlésen, hanem jelenjenek meg.

Egyébiránt én nem tartom szükségesnek azzal foglalkozni, hogy vajjon Székely Imre részolgált-e arra a pénzre, melyre Kristóffytól kapott, vagy talán őket félrevezette. Ezt számolja el velük. Én meg vagyok arról győződve, hogy sem Kristóffy, sem Fehérvary, sem Naszády nem fogják érdemelesség címén visszakövetelni a neki adott pénzeket.

Az alkotmányvédelem ügye.

Az alkotmányvédelem ügyével nem akarok hosszasan foglalkozni. Halloták a felolvasott jelentést, amelyben le van írva, hogy mit tettek, cselekedtek, mindennel elszámolnak. Tudjuk, hogy hazafias működésükért illetékes helyen, a városi közgyűlésen köszönetet szavaztak nekik.

Nem foglalkozom tovább ezzel a dologgal, csak a védő ur kérdésére — aki az alkotmányvédő bizottság működésében leszerelést lát és aki a város független érzelmű vezérférfairól, legelkelőbb polgáiról azt állítja, hogy a nemzeti küzdelemben gyáván viselkedtek — reflektálva azt jelentetem ki, hogy inkább tartisanak egem rossz hazafinak az alkotmányvédő bizottság tagjai sorában, mint jó hazafinak a Székely Imre társaságában.

Hogy Székely Imrét a maga vádjainak megtételénél nem a tárgyilagosság vezette, az teljesen nyilvánvaló. Ha ez vezette volna, akkor vádolnia kellett volna ennek a bizottságnak minden tagját, hisz 14-15 tagja volt, a közgyűlés tagjai sorából a legmegbízhatóbb emberek közül ki és a bizottságnak egyetlen egy tagját sem vádolja, neki csak Varga Lajos és Márton Imre kell. A többiőt nem szól egy szót sem. Pedig senki sem tudja, hogy a bizottság tagjai mily indúványokat tettek, ilyen m indúványokhoz járultak hozzá, de meg ő megvan győződve, hogy határozatait egyhangulag hozta. Azt állítja Székely Imre, hogy az alkotmányvédő bizottság Kristóffy kedvéért szerelt le. Ezen eljárását jogos lehetnék megbélyegezni azzal a szóval, hogy ez lelketlenség. Hogy indúlataimat emiatt a rágalom miatt szabadszár-ára érzem, de nem teszem azért, mert indúlatomon felülemelkedik a végtelen szomorúság érzete, mikor átgondolom Székely Imrének az esetét, ha meggondolom, hogy akadt Debrecenben, Kossuth Lajos városában egy ember, aki anyagi összeköttetést szőtt a darabont kormányval, Kristóffyval, Fehérvaryval, Naszádyval — ez énbennem az indúlatomat elnyomja és a szomorúságnak ad helyet.

Az egész szomorú emlékü törvénytelen korszakban van egy részlet, amelyre visszagondolva elszorul minden magyar embernek a szíve. Ez pedig az, amikor a magyar országyűlést, a magyar törvényhozást, magyar katonákkal, a magyar honvédekkel szétkergették. Megmozdult ekkor a fajó érzet minden emberben. De imé volt egy ember, széles é hazában, sajnos, hogy éppen Debrecenben, akinek a szívében megmozdult valami. De nem a szomorúság, hanem az öröm érzete. Örült azon, hogy az ő szövetségesei, Kristóffyék még erősebb, sokkal hatalmasab- bakk lettek, mert remélte, hogy ily módon még több pénzhez jut. És ez az ember ennek dacára éveken keresztül a becsületes, a

tisztességes emberek szerepét töltötte be Debrecen városában.

A beszéd befejezése.

— Ezzel az emberrel szemben kérek én elégtételt a független polgárokból alakult bíróságtól. Ha Székely Imre azután, amikor a minden ké séget kizáró, ránézve súlyos bizonyítékok idekerültek, előállott volna és töredelmesen, mostani eljárásánál sokkal férfias- sabbban beismer-e volna, hogy „tagadtam sokáig, mert jogom volt hozzá, nem tartoztam m gammal szemben bizonyítékokat szöigáltatni, azt hittem, hogy enélőfogva rám bizonyítani nem tudnak semmit — hát most beismerem, amit tettem és kérem, hogy azokért, amit írtam, bocsássanak meg nekem“. Ha ezt tette volna, az én ügyfeleim bizonyára azt mondják rá: eredi, boldogulj ott és úgy, ahol és ahogy boldogulni tudsz, mi megbocsájunk neked“. De így, mikor minden ké seget kizáró módon elő tünk áll, hogy h záarulással vadolt másokat, mit maga követett el és meg azokkal fennhéjázó módon áll elő, mindent bizonyítani kíván, noha nem tud, — akkor azt hiszem, joggal fordulhatunk az íteletet mondó bírósághoz.

Csak egy körülményre hívom fel még végezetül figyelmüket. Hónapokon, éveken át irtózatos gyanúsításokkal, rettenetes vádakkal megágalmazva lenni kegyetlen helyzet. Amint a német közmondás mondja, a lovas mögött ül a sötét gond, úgy kíséri a megrágalmazottat az a tudat, hogy legnagyobb erkölcsi kincsét megrabolták, ellop- porták, megtagadák.

Hűséges kíséző társ ez a sötét gond, halad az emberrel az élet útján, vele tart az utcán, ott van mellette a dolgozó szobában, a munkában, vele van mindig, egy tábl eszik, egy pohárból iszik vele, elkíséri mindenüvé, ott van vele az álmok birodalmába, s már reggel ott ül ágya szélénél és kegyetlen hidezséggel mondja neki: „nincsen becsületed.“

Ezt átérezni valóban rettenetes helyzet lehet, mondhatom, aki ezt megpróbálta, az már viselte az élet keresztjét. És ezt a rettenetes tudatot csak önök, esküdt uraim hárihatják el a megrágalmazottak lelkeről, ha Székely Imrét büntösek mondják. Nem is kételkedem afelől, hogy ezt emberi és polgári kötelességüknek fogják ismerni.

Dr. Körösi beszéde óriási hatást keltett és éljenzést keltett a hallgatóság körében.

Aztán Révy Nándor tartotta meg másfél óráig tartó védőbeszédét.

Az ítélet.

A késő esti órákban vonultak vissza tanácskozásra az esküdték. Egy órai tanácskozás után valamivel tizenkét óra előtt hirdette ki Schwarz Vilmos az esküdték elnöke a verdiktet. Az inkriminált cikke az esküdték kimondották, hogy benne rágalmazást, vagy becsületsértést nem találtak, míg Székely Imre állításainak valóságát nem tárgyalták. A verdikt értelmében természetesen a vádlott felmentetett.*

Igy tehát Székely Imre ezuttal felmentetett, de még hátra van ellene egy kazal rágalmazás miatt indított sajtópör.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalius Natron-Sithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: hűgsavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag-bántalmanál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlón.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

KÖZPONTI IRODA: Budapest, V., Lipót-körút 29.

Főraktár: Komlóssy Lajos Debreczen.

Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

A Polónyi—Lengyel pör.

— május 1.

(Fővárosi tudósítónktól.) A tárgyalás negyedik napján az előirányzott keretekben a bizonyítási eljárás véget ér. A vádpontok közül csak a Gschwindt-ügy befejezése van hátra, amelynek még két tanuját kell a bíróságnak kihallgatni: Hűvös Józsefet, a városi villamos vezérigazgatóját és Gschwindt György gyárigazgatót. Várásznú, hogy Popovics Sándor államtitkárt is kihallgassák ma s ezzel a nagy pörnek a vizsgálat során fölvetett bizonyítási anyaga kimerült. A felek azonban a bizonyítási eljárás kibővíését fogják indítványozni s ezzel kapcsolatban újabb tanúk beidézését és több irat beszerzését kéri.

A Gschwindt-ügy.

Az elnök néhány perccel tíz óra előtt nyitja meg a felvitatolagos tárgyalást.

Vázsonyi Vilmos: Vosits Karoly tanuhoz tegnap kérdést intéztem egy szignálatlan beadványról. Nevezetesen azt kérdeztem, hogy ki adta át a szignálatlan beadványt a polgármesterek. Vosits Karoly a kérdésre tegnap nem tudott választ adni. Most ismét jelen kezeit, hogy a kérdésre megadja a felvilágosítást. Kérem a kihallgatást.

Az ügyész: Ellenzi a kérés teljesítését.

Polónyi Géza: Láncoz László beidézését is kéri ugyanebben az ügyben.

Az elnök elutasítja a felek kéréseit azzal, hogy terjessék elő a bizonyítási eljárás befejezése után. Most

Gschwindt Györgyöt

hallgatja ki a bíróság.

Az elnök: Milyen viszonylatban van ön a gyárral?

A tanu: A gyár részvénytársaság tulajdona. Én is részvényes vagyok.

Az elnök: A gyár kihelyezéséről adjon felvilágosítást.

— A gyár igazgatósága a pénzügyigazgatóságtól azt a felszólítást kapta, hogy a líkőrgyárat válassza el a szeszgyártól. Ekkor merült fel a kitelepítés kérdése. A kisajátításra mi sohasem gondoltunk s kizárólag a szeszgyár kitelepítésére tettük meg az intézkedéseket. A belügyminisztérium úgy határozott, hogy amennyiben a szeszgyár önként távozik, a vállalat elveszti a szeszkontingensét. Ez pedig a gyár pusztulását jelentené.

— Ha azonban a gyárat kényszerítve telepítenék ki — mondta a minisztérium — akkor megmarad a szeszkontingens. Többször jártam Halmos polgármesternél, akinek a szemel előtt állandóan a kisajátítás réme lebegett. A polgármester Fülepp Kálmán akkori ügyészhez utasított, hogy megbeszéljem vele az ügy jogi részét. Akkor szükségessé vált, hogy mi is jogászhoz forduljunk. Polónyi Gézát választottuk, aki vállalkozott is arra, hogy Fülepp Kálmánnal megcsinálja a biztosítási okiratot. 1906-ban Polónyi Géza kijelentette, hogy a polikái helyzetre való tekintettel nem csinálhat az ügyben semmit. A határidő lejárt s mi kifizettünk Polónyinak kétezer korona ügyvédi honoráriumot. Mi Polónyihoz mint ügyvédhez fordultunk, hogy védje meg szerzett jogainkat. Sohasem kerestük benne a befolyásos embert és ebből a szempontból sohasem vettük őt igénybe. Csak mint ügyvéd szerepelt a mi ügyünkben.

Elnök: Tehát az előtt állottak, hogy vagy elvesztik a kontingenset, vagy kényszer útján távoznak? — A kényszert kitől várták?

— A hatóságtól.

— Hogy akarták előállítani a kényszer-állapotot?

— Ezt Fülepp főpolgármester ur tudná megmondani. Arról volt szó, hogy a hatóság köztelentetből rendelje a gyár kitelepítését.

— Önök szóval azt akarták, hogy a város köztelentetkből telepítse ki a gyárat? Rendészeti, egészségügyi szempontból vagy micsoda címen?

— Erről máig nem volt szó.

— Füleppnek mi volt a véleménye: Lehet szó a kitelepítésről?

— Az nem tudom.
— És milyen a mai állapot?
— A múlt évi tüzkatasztrófa után kértük ismét a minisztériumot, hogy intézze el a dolgot.

— Szóval minden úgy van, ahogy volt?

— Igen.

— Polónyi máskor is volt ügyvédje a gyárnak?

— Igen.

— Rendes ügyvédje volt?

— Nem, hanem több ügyet rábízunk.

— Jart ön a gyár ügyében bizottsági tagoknál?

— Nem annyira nem jutott a dolog.

Vázsonyi Vilmos előterjesztést akar tenni, az elnök azonban kijelenti, hogy nem engedni megzavarni a tárgyalás rendjét. Polónyi Géza Vázsonyi megkezdett szavaira válaszolni akar, az elnök azonban megvonja tőle a szót.

Vázsonyi Vilmos: Vosits tanácsos ur azt mondta, hogy ön tanácsot kért tőle, hogy kit bizzon meg az ügygel.

A tanu: A tanácsnok ur összehívarta két beszélgetésünket. Amikor én vele — mint ő mondta — az utcán beszéltem, már Polónyi ur megbízottunk volt.

Vázsonyi Vilmos: Szóval már megvolt a befolyásos ember?

Az elnök: Kérem, tessék tartózkodni a maliciózus megjegyzésektől; ez nem illik a védői tiszttséghez.

Vázsonyi Vilmos: Az ezer forintot kívül más honoráriumot nem helyeztek kilátásba Polónyi részére?

Tanu: Az igazgatóság a maga hatáskörében megállapodott abban, hogy siker esetén még nyolcezer korona honoráriumot ad Polónyinak.

Elnök: Polónyi Géza biztatta önöket sikerrel?

— Nem, erről sohasem volt szó.

Vázsonyi Vilmos: Közrendészeti ügyekben mindig a társaság adta be a beadványokat?

A tanu: Igen, minden esetben mi jartunk el, csak amikor nagyon felszaporodott, akkor kértük fel Polónyi urat, hogy intézze el.

— Az 1889. évben megvizsgálta a gyár ügyeit a hatóság?

— Lehetséges.

Konstatálják azután, hogy voltak ügyek évekkal előbb is, amelyekben Polónyi ügyvéd szerepelt.

Lengyel Zoltán: Ki számította föl azokat a munkákat, amelyeket Polónyi Géza végzett?

— Előre megállapítottuk a honoráriumot.

— És milyenek voltak azok a költségek?

Az elnök: Erre a kérdésre ne tessék válaszolni. Ez ügyvédi dolog, tehát nem tartozik ide.

A felek indítványára Gschwindt Györgyöt megesketti a bíróság. Ezután

Hűvös Józsefet

hallgatja ki a bíróság.

Az elnök: Jelen volt ön is a Sas-kör értekezletén?

A tanu: Igen. Emlékszik arra is, hogy ott volt Sándor Pál, Polónyi és többen. Polónyi odaszólt a polgármestereknek, hogy mi lesz a Gschwindt-gyárral.

— Emlékszik-e arra, hogy Polónyi azt mondta: „Még ezt megtehetnék?”

— Nem emlékszem.

— Volt-e arról szó, hogy Halmos ugysem marad meg polgármesterek?

— Nem tudom. Erről különben többször volt szó.

VILLAMOS SZINHAZ.

Az Uránus mai utolsó műsora a Sas utcai helyiségben. 1. Sky művész (sport). — 2. Megbocsátás (dráma). — 3. Szobrász művész álma (rendkívül érdekes). — 4. Aranyásók (tanulságos). — 5. Műsoron kívül. — 6. Szép Ilonka (dráma). 7. Fel-fel: nadrág (salon bohózat). Műsorváltás fenntartva. Helyárak mint rendesen.

Előadások kezdete este 7-8 és 9 órakor. Holnap, szombaton este a vásártéri nyári színház megnyitása, mely alkalomból két másfélórás előadás lesz és pedig pont fél 7 és 9 órakor. Rendkívül gazdag és fényes új műsor. Helyárak mint rendesen. A megnyitón Berki József kitűnő zenekara játszik. Kényelmes berendezés. Buffet. Pénztárnyitás este 7 órakor.

Irex-fogpor auto-szelenczében

Automatikus porleadás — Ujj!

Leglágább finomságú ideális készítmény

Egy auto-szelencze 60 adagot tartalmaz, 2 hónapra elegendő. Ár K. 1.20.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lópeső-folyosóján. Telefon 412.

— **Május 1.** A munkások ma ülik ünnepüket s e miatt Debreczenben általános munkaszünet lesz. Ezért lapunk legközelebbi száma csak vasárnap reggel a rendes időben fog megjelenni.

— **Csendőrség köréből.** Május hó elsejével változás történik a csendőrségen is. Az orosházai szakasz egész vezetőségét idehelyezték és most rendezkednek be. Az újonnan idekerült szakasz élén Todorcsk Lajos parancsnok áll.

— **Tanácsülés.** A városi tanács tegnap délelőtt tanács ülést tartott, melyen folyó ügyeket tárgyaltak. Elhatározta a magisztrátus, hogy a városházára villamos világítást vezet be.

— **Gázfűtés a városházán.** A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a közgyűlési terembe két gázkandallót fog beállíttatni, mivel a városi nyomdában elhelyezett gázkályhából arról győződött meg, hogy a gázfűtés olcsóbb a fafűtésnél, egyenletesebb meleget terjeszt.

— **A bejelentési hivatal** ma költözik a Hal közben volt hivatali helyiségéből új helyére, a Széchenyi utcai Antal-féle házba. Ezért a bejelentési hivatal ma és holnap nem tart hivatalos órákat, nem állhat a közönség rendelkezésére.

— **Két öngyilkosság.** Tegnap két öngyilkosság is történt Debreczenben. Az egyik öngyilkos Nagy Istvánné, leány nevén Csáthy Róza tegnap Nyil-utca 132. szám alatti lakásán főakasztotta magát. Mire tettét észrevették, halott volt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. A rendőrség a hullát beszállították a közkörházba — A másik öngyilkos Győri János 26 éves asztalossegéd, József kir. herceg-utca 35. sz. alatti lakásán délután felakasztotta magát s meghalt. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség. — Mindkét öngyilkosnál a rendőrség részéről Fehér Mihály rendőrbiztos jelent meg s intézkedésére a hullákat a közkörházba szállították.

— **Elhunyt fegyeno.** Hatásos cikkeiben számolt be annak idején, ez előtt pár évvel a helyi sajtó arról a borzalmas bűntényről; később pedig abból keletkezett bűnügy szenzációs végvágyalásáról, amelynek szomorú hőse Rácz Antal, a kabai apagyilkos volt. Ráczot akkor életfogytiglani fegyházra ítélték. Büntetését kitöltötte — tegnap meghalt az illavai fegyházban.

— **Allamsorsjáték.** A legközelebbi allamsorsjáték (XXVI. allamsorsjáték közös katonai jótékonyalokra) számos magas nyereményel és nagyon kedvező játéktérrel tűnik ki, mely körülmény nagyon elősegíti ezen vállalat kedveltségét annál is inkább, minthogy a humánus célok, melyeknek elősegítésére fordítatik ezen sorsjáték jövedelme, közérdekűeknek vannak elismerve. Ezen sorsjegyek huzása május 14-ére van kitűzve. Terveztetik 18,390 nyeremény több mint egy félmillió korona összegben. Egy sorsjegy ára 4 korona.

— **Dr. Gálbory Samuél,** bőr-bujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9—11-ig, délután 2—3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

*A legdivatosabb sétabotok
Mentze Henrik áruházában a
legolcsóbbak.*

Érdekes

a mai számunkban található Sámuel Heckscher senr. Hamburg szerencse tudósítása. Ezen cég a nyeremények pontos és diszkrét kifizetése által oly bizalmat és jó nevet szerzett magának, hogy hirdetésére szívesen felhívjuk az olvasók figyelmét.

Távirat és telefon.

A Nemzeti színház válsága.

Budapest, április 30. A fővárosban elterjedt hírek szerint Somló Sándor a Nemzeti Színház igazgatója ma beadta lemondását. A színház ügyeit ideiglenesen Tóth Imre főrendező vezeti.

A Polónyi—Lengyel pör.

Budapest, április 30. A Polónyi—Lengyel-féle perben ma délután terjesztette elő Vázsonyi indítványát a bizonyítási eljárás kiegészítésére. Bejelentette azokat a tanukat, akikkel bizonyítani tudja Polónyi megvezetethegységét.

Szobapadlómáz valódi Bernstein-lackfesték,

Eredeti = Linoleum,
tükörfényű

gyorsan száradó és szagtalan = Szesz-lakk
Parquet-máz

minden színárnyalatban és minőségben beszerezhető:

Komlóssy Lajos,

fűszer- és gyarmatárkereskedésében
Piac-Hatvan-utca sarok. Telefon 213. szám.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen” eredeti regénye.

Irta: Tomić Eugén. 24

A bosnyák mozilimeknél nincs a koszorúnak szerepe a leányok férjhezmenetelénél, sőt még csak koszorút sem látni náluk, de azért minden mohamedán bosnyák leány tudja, mit jelent a koszorú a keresztény lakodalmasokban, érti a szokást a dalból és a mindennapi nyelvből.

— Mit beszélsz, szerencsétlen, — fedtte a nénye. — Ha nem jönne érte, miért ígérte volna meg neked.

A leány lecsendesedett és ismét az ablakhoz állott. A forrásnál most már nagyobb koló állott. Csupa szemre való legény, csupa szép leány. Lassu tempóból úgy ment át a sebesebb ütembe a tánc, hogy gyönyörűség volt nézni.

De nem tartott sokáig. Egy pillanat alatt, mintha elvágta volna, szét ment az eleven lánca és elnémult a dal. Látszott, hogy valami megzavarta a mulatságot. Ugy is volt. Két keresztény család a közeli Biela faluból, akik legelőbb indultak haza a bucsuról, egyszerre csak visszatért az utból és nagy félelemmel tudatta a néppel, hogy a hegyen túl félóra járásra a forrástól, nagy csapat fegyveres törökre bukkantak, akik úgy voltak fölsszerelve, mintha az ellenségre törnének.

Mindenek azt állították, hogy hajdukok (rablóbandák) és a nép megegyezett, hogy mind egyszerre indulnak tehát haza, a hegyen és az erdőn tulra. Azonnal föl is szedelőztek, hogy napáldozat előtt otthon legyenek.

A zovikiak pedig visszaindultak a faluba. A szétoszlásnál Frányó Jurkához közeledve, odasugá neki:

— Ez Husszeinek csapata. Reggel majd odább vonulnak.

Jurkának mostan nem volt sietősebb dolga, mint a menyasszonynak bementeni az ujságot.

Mejra a leány nyakába borult az örömhír hallatára és egész derült hangon mondta nényének:

— Most már megnyugodtam. Vihet már engem a násznép.

Másnap a bég kastélyában korán ébredtek. Már hajnalhasadtával hallatszott a násznagy, a tuzlai kapitány szava:

— Talpra, vitézi nászsereg, vigyük a menyasszonyt. Rövid a nap, hosszú az éj, rajta!

Talpon volt ekkor már mindenki valóban és készült az utra.

Rusztém bég, valamint két fia: Ahmet és Jusuf, a vén Musztájjal együtt beléptek a női lakosztályba, Mejra szobájába, hol a menyasszony és nénye már felöltözve várták őket. Az apa könyes szemekkel bucsuzott el leányától:

— Szerencsés utat, Allah vezéreljen kegyelmében egész élteden át, — és eközben megölelte, megcsókolta leányát, szintugy két férfítstvére és az agg nagybácsi.

A menyasszony nehéz szívvél vált meg szülőházától, hol eddigi egész léte telt el, az életének legderűsebb része: az ifjúság, a hajadonélet kora. Még egyszer megnézte a kertet és legkedvesebb virágait, még egyszer megölelte egyetlen hű osztálytársát életének, Jurkát, aki csendesen zokogva várt reá a pítvarban. Azután lement az udvarba, a reá várakozó nászsereghez.

Kevélyen, mint a páva, lépett a tüzes kancához és a szolganép nyeregbe emelte. Szintugy nénye, Serifa, a nyoszolyóasszony is lóra szállt, azzal a menet, ficánkoltatva paripáit, megindult az udvarból kifelé. — Csupán a beteges Musztaj bég maradt vissza a házban az Altomantovics családból. Kimentek tettek néhány pisztolylovást a levegőbe örömjelül, míg mások teli torokból énekeltek lakodalmas népdalokat.

A menet élén a tuzlai kapitány haladt, a násznagy és szükség esetén a nászcsapat vezére, utána a többi násznép. A menetben közből lovagolt a menyasszony, akinek lova

pajzán ugrándozást vitt véghez, azt mondhatta volna a néző, kényességéből, hogy oly szép terhet vihet a hátán. A menyasszony oldalán haladt a nyoszolyóasszony és a vőfély: Mahmud aga. A menyasszony mögött jött a vőlegény, körülvéve a menyasszony atyjától és fivőreitől, azután jött a többi lakodalmas. A menet nagy volt és tekintélyes. Ahol csak elhaladtak, a falun át menvén, mindenütt bámulásukra serglett felnőtt és gyerek, a diszes uri lakodalmas népnek. Az emberek hajbókolva mondták feljűk:

— Adjon Isten szerencsés utat, egészségben érkezettek meg a menyasszonnyal.

De amint a menet elérte az erdőt, elcsendesedett az ének és az ujjongás. A násznagy aggódó szemmel kémlelt erre és amarra, de a többi lakodalmas vendég is feszülten figyelt hol egymásra, hol környezetére.

Délre, ahonnan Tuzla felé visz az ut a Sibostica lejtőjén, a vidék legvadabb pontján, egy nagy csapat fegyveres ember vesztegelt az urban. Maguk alá szedett lábakkal, csendesen üldögéltek és dohányoztak, míg a lovak kipányvázva legeltek a buja fűben, közelükben. Egyfelől a hegyfal emelkedett itten, más oldalt a szűk szorosban egy árnyas liget, a háttérben dus legelővel zöldelt.

Ez a fegyveres csapat Husszeinek népe volt, mely a lakodalmasokra lesett, hogy elragadja a menyasszonyt. Husszeinek maga is közöttük ült és mellette vele egykoru, impozáns alakú, délceg, erőszakos arcú, bátor tekintetű férfi. Ziatarevics bég, jeles, régi familia sarja, aki eredetét vissza viheti a régi bosnyák királyok szerencsés korára, mikor elei az ország első méltóságait viselték. A többi vitéz is mind Husszeinek barátja, ki Gradácsból, ki Modricából, Dobrából vagy Graecanicából és más közeli falvakból. Mind önként jöttek Husszeinek hívására, hogy segílyére legyenek a leányrablásban.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó
Vállalat Részvénytársaság.

„FÉLIX”-Gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb természetes kénes hőforrása: víz hőfoka 50 Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában csuz (Rheuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh-petefészek gyuladások, méh-hurut, medencebeli sejt-zövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomor-bántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél. Sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 200 kényelmes lakosztoba, ujonnan épült, fényesen berendezett 45 szobás szálloda május 15-én nyílik meg. Kitűnő vendéglők, jutányos étlaparak. 100 holdas park, tennis-pálya, gondozott sétautak, állandó cigányzene, vasárnaponként katonazené. — Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta-távirda, telefon interurbán. Kurtaxe és zenedíj nincs. Prospectust küld

(1600)

az igazgatóság.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Színes és fekete napernyők
óriási választékban.

Legnagyobb nyeremény A nyereményekért
esetleg felelős
600,000 márka!!! az állam.
Szerencse tudósítás.

Meghívó a nyeremény estélyek részvételéhez,
a Hamburgi állam által szavatolt nagy pénz
sorsjátékhoz, melyben

9 millió 841,476 márka okvetlen nyerhető.
A főnyeremények ezen előnyös pénzsorsjá-
tétkban a következők. A legnagyobb nyere-
mény a legszerencsésebb esetben: 600,000 M.

1 Jutalom á 300,000 Mk.	1 Nyeremény á 40,000 Kk
1 " " 300,000 "	1 " " 30,000 "
1 " " 60,000 "	7 " " 20,000 "
1 " " 50,000 "	1 " " 15,000 "
1 " " 45,000 "	11 " " 10,000 "
1 " " 40,000 "	46 " " 5,000 "
1 " " 35,000 "	103 " " 3,000 "
1 " " 30,000 "	163 " " 2,000 "
1 Nyeremény 100,000 "	539 " " 1,000 "
1 " " 60,000 "	693 " " 200 "
1 " " 50,000 "	181 " " 200 "

Az egész sorsjáték 7 osztályra oszlik
100,000 sorsjeggyel, 48,405 nyereménnyel és
8 jutalommal, úgy, hogy körülélől az összes
sorsjegyek fele biztosan nyer.

A legnagyobb nyeremény az 1-ső osz-
tálynál legszerencsésebb esetben 50,000 márka,
emelkedik a 2-ik osztálynál 55,000 márka,
3-ik osztálynál 60,000 m., 4-ik osztálynál
65,000 márka, 5-ik osztálynál 70,000 márka,
6-ik osztálynál 80,000 márka és a 7-ik osz-
tálynál 600,000 márkára.

Az első osztályra, melynek huzása hi-
vatalosan állapított meg, árai a következők:

Eredeti egész sorsjegy 6 márka, vagyis 7.—K.
Eredeti fél sorsjegy 3 márka, vagyis 3.50 K.
Eredeti negyed „ 1.50 márka, vagyis 1.75 K.

Betétek a következő osztályokra és a pontos
nyeremény kimutatás, hivatalosan az állam
címerével ellátott nyeremény értesítőből lát-
hatók, melyet én kívánatra előre díjtalanul
és bérmentve beküldök.

A résztvevőknek minden megtartott hu-
zás után a nyereményjegyzéket minden fel-
szólítás nélkül megküldöm, A nyeremény
pénzeket az érdekelteknek a legnagyobb tí-
toktartással megküldöm.

Megrendelések postautalványon, vagy
utánvétellel eszközölhetők.

Tekintettel a közeli huzásra, a megren-
delések mielőbb eszközölendők, de minden-
esetre

➤ május 21-ig ➤

Forduljon tehát mindenki bizalommal;
Samuel Heckscher senr.
bankháza Hamburg.

Magyarország³
egyik legnagyobb szőnyegáruháza.

Moquette

és

Butorszövetek

nagy választékban kaphatók

Bosznay J. és Tsa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

5277—1908.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város házi-
pénztárának és a házipénztár által
kezelt alapoknak 1907. évi zárszám-
adása a városi számvevőség által
egybeállítván, az 1886. XXI. t.-c.
17. §-a rendelkezéséhez képest a
városi számvevői hivatalnál f. évi
április hó 30-ik napjától kezdődőleg
15 napi közszemlére kitétetett.

Erről a város adózó lakossága
azzal értesítettik, hogy a zárszám-
adás az említett helyen a hivatalos
órák alatt megtekinthetők s arra, a
hivatkozott törvényszakasz szerint
egyes adózók észrevételeket tehetnek
s észrevételeiket a folyó évi május
havában megtartandó közgyűlést
megelőzőleg 5 nappal a tanácshoz
beadhatják.

Debreczen, 1908 április hó 16.

A városi Tanács.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.

Foglalozik a banküzlet összes
ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványo-
kat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó köl-
csönt nyújt bekebelezés mellett
földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra,
árúkra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.
Elfogad betéteket könyvecskékre,
folyó (chek) számlára, pénztár-
jegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére.

Az igazgatóság.

Tavaszi ujdonságok

naponta érkeznek

a Központi Női felöltő áruházba.

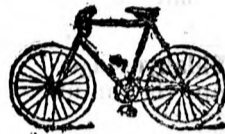
Simonffy-utca 2. szám, (Városi bérház).

Pongyolák, Blousok, Ruha aljak, Costümök,
Leány felöltők, Gallérok és női felöltőkben
állandóan nagy választék

➤ a legolcsóbb árakban ➤

Mérték szerinti megrendelések a leggyorsabban
eszközöltenek.

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek
állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-
ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket,
mindennemű mechanikai készülékek javítását,
vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nieke-
lezést és az összes e szakmába vágó mun-
kákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett
leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN,
Hunyadi-utca 17. Alapított
1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

✿ RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. ✿
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyóymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál,
hugykó- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál
kítőnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség :
Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekláditik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Egy tisztességes, jó házból való leány, aki számolni jól tud, 30 korona havi fizetéssel, koszt és lakással, felirónőnek felvétetik Glück Adolf ügynöki irodájában, Fő-tér, Tihanyi-ház.

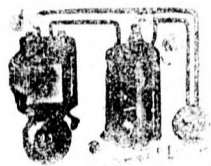
Irodai gyakornokok, kiknek jó írásuk és jó megjelenésük van, előkelő társaságnál azonnal alkalmaztatnak. Ajánlatok „Nyugdíj” jellege alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy jókarban levő szőlő (950 □-öl területű) a hajdusámsoni vénkertben eladó. Értekezés Batthyányi-utca 5. sz. alatti ügyvédi irodában.

Villanycsengőt készít és javít Krausz Kálmán, Hatvan-utca 2. sz.

Biharmegyében 600 kis hold, köves uttó 4 és fél km., vasutállomástól 9 km. távolságra, új gazdasági épületekkel, 40 kat. hold dohánytermeléssel, sik fekvésű, kitűnő I. osztályú szántó, legelő és kaszáló, előnyös és kényelmes fizetési feltételek mellett eladó, illetve bérbeadó. — Bővebb értesítések nyerhetők Goldstein Mór banküzletében, József királyi hereceg-utca 10. (1658.)

Villany világítást,

telefonok, villamoscsengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árérték arányban. **ÖLDVÁRI L.** Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

Társat keresek sürgősen, néhány száz koronával jól jövedelmező, kiűnő forgalmu üzlethez. Szakértelem nem szükséges, Komoly ajánlatok poste restante „Társ” jellegre kéretnek.

Építésszek és építők figyelmébe. Elvállalok mindennemű padozatokat, parkett rakást, ugymint: boltberendezést, portál-, butor- és épületmunkákat, butortisztítást és javításokat jutányosan eszközölök. Klótz János asztalos, Homok-utca 105.

Egy nagy furógép, lábajtásra és egy tábori tüzhely, lakatosnak eladó. Egy lakatos tanonc felvétetik. Debreczen, Jókai-utca 16. sz. (1671.)

Irodának vagy garçon lakásnak két szoba kiadó Hunyady-utca 10. sz. alatt. Bővebbet Szappanos-u. 16. (1653.)

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

A nagy Booskay szőlőskertben 2 nyilas szőlő, fele rizling, fele hazai, a 2-ik esősházzal szemben eladó. Értekezhetni Szabó Lajosnál, Hajdudházson.

Eladó 100,000 kifogástalan fehér szlankamenka és 100,060 piros szlankamenka, sima. Ezre 7 korona. Hársfa, 100 darab 60 korona. Resch Miklós, Ujvidék.

Irodai gyakornoknak fiatal ember felvételik a Központi Banknál, Piac-u. 65.

Butorozott szoba kiadó Szent-Anna-utca 48. sz.

Használt butorok jó állapotban Szent-Anna-u. 28. sz., utcai lakásban eladók.

Butorozott, esinos szoba kiadó Simonffy-utca 15. sz. a.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Bercesényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Kiadó lakás. Fűvészkert-utca 6. sz. alatt 1 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségek május 1-től kezdve kiadó.

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei termésel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet feloszlata miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcellán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

takarék tüzhelyek,
fozdédények,

Perenospora fecskendők, fedéllemezek, eseréphályhák nagy választékban, jutányos árban kaphatók.

Kovács Gyula,

vasüzletében.

Bika szálloda mellett.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Nagyváradon 25 év óta fennálló kóser étterem, ujonnan berendezve, utazók által látogatva, családi körülmények miatt eladó. Bővebbet Grósz Adolfnál Nagyvárad, Kert-utca 4. 1553.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Intelligens, nagy képzettségű fiatal ember, ki több nyelvet bir, keres hozzáillő foglalkozást. Elfogad nevelői, esetleg irodai vagy más hasonló állást. Irodalmi gyakorlattal is bir. Cim a kiadóban.

Eladó egy nagy jég szekrény, hentesnek vagy mészárosnak való. Csapó-utca 18. sz. a.

Egy 40-42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bir, óhajtaná egy 32-36 éves nővel örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség” alatt a kiadóba kéretnek.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

sz. kir. városi politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Nyomatott Debreczen sz. kir. városi könyvnyomda-vállalat által.

DEUTSCHNÁL
MINDENKOR FRISS

pörkölt és darált

= kávék =

kaphatók Piac-utca 38., Hatvan-utca 4.

Gyár-
telepnek

vagy ipari vállalatnak alkalmas helyen, a lovasut mentén 1100 □-öl jókarban tartott

vénkerti szőlőskert

egészben vagy részben eladó. — Cim a kiadóban.

Villamos-világítási és erőátviteli
berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.
debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál

Villagítótetek, csillárok és szerelvények **das választéka.**
Telefon szám: 568 1063

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm-és divatkelmekből gyönyörű választékot tartunk. Angol és

francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470